

Europska
komisija

Nova hrana

Zdravlje i
sigurnost hrane

Uvod

Nova hrana jest hrana ili sastojak hrane koji su se prije svibnja 1997. rijetko konzumirali ili se nisu nikada konzumirali u Europskoj uniji (EU). Te su godine stupile na snagu prve odredbe o novoj hrani u EU-u, u obliku Uredbe (EZ) br. 258/97.

Definicija

Izraz „nova hrana” odnosi se na hranu koju ljudi u EU-u nisu konzumirali u velikim količinama prije 15. svibnja 1997.

Nova hrana odnosi se na nove izvore hrane ili novo proizvedenu i inovativnu hranu, hranu proizvedenu upotrebom novih tehnologija i proizvodnih postupaka te hranu koja se tradicionalno konzumira izvan EU-a, ali ne i unutar njega.

Alge

Primjeri različitih vrsta nove hrane:

- poljoprivredni proizvodi iz trećih zemalja – npr. sjemenke chia
- biljni ekstrakti – bjelančevina uljane repice
- novi postupak proizvodnje hrane – kruh, gljive ili mlijeko tretirani ultraljubičastim svjetlom radi povećanja sadržaja vitamina D
- novi izvori nutrijenata – ulje dokosaheksaenoične kiseline (DHA) iz mikroalgi

Popis odobrene nove hrane koja će se staviti na tržište EU-a

Cjeloviti [popis odobrene nove hrane](#) dostupan je na *web*-mjestu Europske komisije, uključujući:

- odobrenja nove hrane pojedinih država članica
- odobrenja nove hrane putem odluka Komisije

- odobrenja nove hrane dodijeljena pojednostavljenim postupcima obavješćivanja.

Osim toga, uz popis odobrene nove hrane, postoji i popis nove hrane čije je odobrenje odbijeno odlukom Komisije.

Gljive

Označivanje

Nova hrana obuhvaćena je općim zahtjevima o označivanju utvrđenima [Uredbom \(EU\) br. 1169/2011.](#)

Na etiketi se konkretno mora navesti: naziv hrane.

U pojedinim slučajevima mogu postojati dodatni zahtjevi za označivanje nove hrane kako bi se potrošačima olakšala sigurna upotreba proizvoda, primjerice upozorenje da nova hrana nije preporučljiva za osjetljive skupine. Osim toga, sve prehrambene i zdravstvene tvrdnje moraju biti usklađene s [Uredbom \(EZ\) br. 1924/2006 o zdravstvenim i prehrambenim tvrdnjama.](#)

Nova uredba

Zakonodavstvo o novoj hrani iz 1997. bilo je potrebno preispitati uzimajući u obzir najnoviji znanstveni i tehnološki napredak.

Europski parlament i Vijeće donijeli su 25. studenoga 2015. [novu uredbu o novoj hrani](#) (Uredba (EU) 2015/2283). Ta nova pravila u potpunosti će se primjenjivati od 1. siječnja 2018.

Novim zakonodavstvom o novoj hrani poboljšat će se učinkovitost postupka odobravanja te će se time poticati inovacije u prehrambenom sektoru. Osigurat će se sigurnost europskih potrošača te će se proširiti izbor hrane koja im je dostupna.

Opći kriteriji za definiranje nove hrane **ostaju nepromijenjeni**: nova hrana jesu hrana i prehrambeni sastojci koji se prije 15. svibnja 1997. (tj. prije stupanja na snagu postojeće uredbe o novoj hrani) nisu značajnije konzumirali.

Meso duriana

Plodovi baobaba

Ključna poboljšanja nove uredbe

- 1. Postupak odobranja** uravnotežen je i centraliziran te uključuje opće odobrenje. Europska komisija obrađuje sve zahtjeve i izdaje odobrenja. Stoga svi objekti u poslovanju s hranom mogu staviti na tržište svoju odobrenu novu hranu, dokle god se poštuju uvjeti za upotrebu i zahtjevi za označivanje.
- 2. Europska agencija za sigurnost hrane** (engl. *European Food Safety Authority*, EFSA) trebala bi provoditi **sigurnosne procjene**. Europska komisija savjetuje se s EFSA-om o zahtjevima te svoje odluke za odobrenje temelji na ishodu procjena EFSA-e.
- 3. Popis nove hrane Europske unije** u kojemu će biti navedena sva odobrena nova hrana.

Sardinops sagax

Sjemenke chia

Više informacija
o novoj hrani

Zahtjevi u postupku

O svim zahtjevima koji do 1. siječnja 2018. (kada nova uredba stupa na snagu) ne budu riješeni u skladu s postojećom uredbom odlučivat će se na temelju nove uredbe.

4. Uspostavom rokova za sigurnosne procjene i postupke za odobrenje poboljšat će se **učinkovitost i transparentnost** čime će se smanjiti ukupno trajanje postupka odobravanja.
5. Kako bi se olakšalo trgovanje, doći će do **bržeg i proporcionalnijeg ocjenjivanja sigurnosti** za tradicionalnu hranu iz trećih zemalja koja se u prošlosti smatrala sigurnom za

upotrebu. Novom uredbom uvodi se pojednostavljeni postupak ocjenjivanja za tradicionalnu hranu iz trećih zemalja koja je nova u EU-u. Ako se može povijesno dokazati da je predmetna tradicionalna hrana sigurna, a države članice EU-a i EFSA nisu izrazile zabrinutost, ta se tradicionalna hrana može staviti na tržište na temelju obavijesti podnositelja zahtjeva.

Omega-3 krilovo ulje

Europski katalog nove hrane

Katalog nove hrane neformalni je informatički alat u kojem se navode proizvodi životinjskog i biljnog podrijetla te ostali sastojci koji su predmet uredbe o

novoj hrani. On se temelji na informacijama o povijesti konzumacije tih proizvoda u državama članicama EU-a.

6. Nove tehnologije i inovacije

imaju potencijal smanjenja utjecaja proizvodnja hrane na okoliš, povećanja sigurnosti hrane i prednosti za potrošače. Navedena inovativna hrana može imati koristi od odredaba o zaštiti podataka kojima se podno-

sitelju zahtjeva omogućuje dobivanje pojedinačnog odobrenja za stavljanje nove hrane na tržište. Zaštita podataka temelji se na novo razvijenim znanstvenim dokazima te vlasničkim podacima, a vremenski je ograničeno na pet godina.

Ured za publikacije

Ured za publikacije Europske unije
u Luksemburgu, 2016.

© Europska unija, 2016.
Ured za publikacije Europske unije
u Luksemburgu, 2016.

Printed in Luxembourg

Print

ISBN 978-92-79-60691-5

doi:10.2875/35241

EW-01-16-707-HR-D

PDF

ISBN 978-92-79-60693-9

doi:10.2875/767607

EW-01-16-707-HR-N